

JAVNO MNIJENJE HRVATSKE

STAVOVI JAVNOSTI O NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA 2007.

(lipanj, telefonska anketa)

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Academy for Educational Development

ISTRAŽIVANJE

Javno mnijenje STAVOVI JAVNOSTI O NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA 2007.
lipanj 2007.

NARUČITELJ:

Academy for Educational Development

ORGANIZACIJA I PROVOĐENJE ISTRAŽIVANJA

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
Zagreb, Marulićev trg 19/1

VODITELJICA ISTRAŽIVANJA

Renata Franc

SURADNICI

Stanko Rihtar
Vlado Šakić

AUTORI IZVJEŠĆA

Renata Franc
Vlado Šakić

TERMIN PROVEDBE TELEFONSKE ANKETE

Od 05. do 20. lipnja 2007. godine

PREDAJA IZVJEŠĆA

16. srpnja 2007. godine

Ovu publikaciju omogućila je velikodušna potpora američkih građana preko Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID), pod uvjetima iz Sporazuma o suradnji USAID CA#160-A-00-01-00109-00, kroz projekt CroNGO, koji provodi Academy for Educational Development (AED). Sadržaj ne odražava nužno stajališta Američke agencije za međunarodni razvoj ili Vlade SAD-a, nego je za njega odgovoran AED.

SADRŽAJ

I UVOD	4
II METODA	4
1. CILJ I PREDMET ISTRAŽIVANJA	4
2. ANKETNI UPITNIK	4
3. UZORAK	5
4. TERMINI I OKOLNOSTI ISTRAŽIVANJA	5
5. OBRADA I PRIKAZ REZULTATA	5
III PREGLED REZULTATA	7
1. POZNAVANJE IZRAZA UDRUGA	7
1.1. POZNAVANJE IZRAZA UDRUGA (NEVLADINA ORGANIZACIJA)	7
1.2. ZNAČAJNE RAZLIKE U POZNAVANJU IZRAZA UDRUGA S OBZIROM NA SOCIODEMOGRAFSKA OBILJEŽJA	8
1.3. SAŽETAK	10
2. IZRAVNO ISKUSTVO S UDRUGAMA I POZNAVANJE ČLANOVA	11
2.1. POZNAVANJE AKTIVNIH ČLANOVA UDRUGE	11
2.2. ZNAČAJNE RAZLIKE U POZNAVANJU AKTIVNIH ČLANOVA UDRUGA S OBZIROM NA SOCIODEMOGRAFSKA OBILJEŽJA	12
2.3. ISKUSTVO KAO KORISNIK USLUGA UDRUGA	13
2.4. ZNAČAJNE RAZLIKE U ISKUSTVU KAO KORISNIK USLUGA S OBZIROM NA SOCIODEMOGRAFSKA OBILJEŽJA	14
2.5. ZASTUPLJENOST ČLANSTVA U UDRUGAMA	15
2.6. ZNAČAJNE RAZLIKE IZMEĐU ČLANOVA I NE ČLANOVA UDRUGA U SOCIODEMOGRAFSKIM OBILJEŽJIMA	16
2.7. SAŽETAK	17
3. STAVOVI O UDRUGAMA	18
3.1. OPĆI STAV O UDRUGAMA	18
3.2. ZNAČAJNE RAZLIKE U OPĆEM STAVU PREMA UDRUGAMA S OBZIROM NA SOCIODEMOGRAFSKA OBILJEŽJA	19
3.3. POZITIVNA I NEGATIVNA MIŠLJENJA O UDRUGAMA	21
3.4. ZNAČAJNE RAZLIKE U POZITIVNIM I NEGATIVNIM MIŠLJENJIMA PREMA UDRUGAMA S OBZIROM NA SOCIODEMOGRAFSKA OBILJEŽJA	23
3.5. PROCJENJENI DOPRINOSI RADA UDRUGA	32
3.6. PROCJENE POSTOJEĆEG I POŽELJNOG STUPNJA UTJECAJA UDRUGA	33
3.7. PROCJENJENI MOGUĆI UTJECAJ OSOBE KAO POJEDINCA I KAO ČLANA UDRUGE	35
3.8. SAŽETAK	36
IV OPĆI ZAKLJUČCI	39
PRILOG	41

I UVOD

U izvješću su predočeni nalazi istraživanja javnog mijenja STAVOVI JAVNOSTI O NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA 2007. provedenog telefonskom anketom na nacionalnom reprezentativnom uzorku građana Republike Hrvatske. Telefonska anketa provedena je u razdoblju od 05. lipnja do 20. lipnja 2007. godine na reprezentativnom uzorku 1000 odraslih stanovnika Republike Hrvatske.

II METODA

1. Cilj i predmet istraživanja

CILJ:

Opći cilj istraživanja bio je utvrditi stavove javnosti o nevladinim organizacijama u Hrvatskoj i usporediti ih s podacima prikupljenim telefonskom anketom provedenom 2006. godine.

Posebni ciljevi istraživanja bili su:

1. Na nacionalnom reprezentativnom uzorku utvrditi zastupljenost poznavanja izraza udruga i značenja tog izraza (vidljivost udruga)
2. Utvrditi stavove javnosti o nevladinim organizacijama i njihovim aktivnostima
3. Utvrditi odnos između sociodemografskih obilježja javnosti i :
 - a) poznavanja izraza udruga i njegova značenja
 - b) odabranih stavova
4. Utvrditi odnos između religioznosti i političke orijentacije i:
 - a) poznavanja izraza udruga i njegova značenja
 - b) odabranih stavova
5. Utvrditi eventualne promjene u poznavanju izraza udruga i njegova značenja i stavova prema udrugama u odnosu na nalaze telefonske ankete iz lipnja 2006. godine

2. Anketni upitnik:

U svrhu ostvarenja navedenih ciljeva anketom su bili obuhvaćeni sljedeći skupovi varijabli:

- Poznavanje izraza udruga i njegova značenja
- Izravno iskustvo s udrugama i članovima udruga (poznavanje članova, izravne posljedice, zastupljenost članstva)
- Stavovi prema udrugama
- Sociodemografska obilježja
- Religioznost i politička orijentacija

3. Uzorak

Telefonski brojevi domaćinstava izabrani su sustavno s popisa brojeva u pojedinom naselju, a izbor ispitanika unutar domaćinstava izvršen je metodom Troidahla i Cartera, koja osigurava reprezentativnost prema spolu i dobi. Kako bi se povećala mogućnost usporedbe s prošlogodišnjom telefonskom anketom, i ova je anketa provedena u istim ili u sociodemografski (prema više pokazatelja) ekvivalentnim naseljima. Istraživanje je provedeno na probabilističkom, višestapno stratificiranom uzorku punoljetnog stanovništva Hrvatske. Teritorijalni plan uzorka bio je utemeljen na administrativnoj podjeli na županije te podjeli na razmjerno homogene regije izdvojene faktorskom i klaster analizom većeg broja relevantnih demografskih, socijalnih i ekonomskih pokazatelja iz popisa stanovništva. Izbor jedinica (naselja) unutar županija proveden je metodom slučajnog izbora bez povrata, pri čemu je svaka jedinica imala vjerojatnost izbora proporcionalnu broju stanovnika s kojim sudjeluje u nadređenoj stratifikacijskoj jedinici uzorka.

Realiziranim uzorkom ankete obuhvaćeno je 1000 ispitanika iz 66 naselja. Na razini države, veličina realiziranog uzorka dopušta procjenu populacijskih parametara s teorijskom greškom koja ne prelazi 3,2 posto, uz stupanj rizika u zaključivanju manji od pet posto. Ukupno je kontaktirano 1636 osoba, od kojih je anketu odbilo njih 636 ili 38,9 posto.

4. Termini i okolnosti istraživanja

Anketiranje je provedeno u razdoblju od 05. do 20. lipnja 2007. godine, telefonskom anketom u domaćinstvima izabranim na prethodno opisani način. Anketiranje su obavili educirani anketari, stalni suradnici Instituta, pod vodstvom i uz kontrolu voditeljice istraživanja.

Utjecaj moguće socijalne poželjnosti odgovaranja na anketna pitanja umanjen je na dva načina. Prvi je sam način izbora građana Troidahl-Carterovom metodom, pri čemu se od člana domaćinstva s kojim je uspostavljen početni kontakt zatraži informacija o ukupnom broju članova domaćinstva te o broju odraslih muškaraca. Na temelju tih informacija, upotrebom jedne od ukupno četiri varijante sustavnog izbora, određuje se koji će član domaćinstva odgovarati na anketu. Drugi je način zajamčena anonimnost odgovora građana, kojem se uvodno objasni da anketaru nije poznat njegov identitet te da se odgovori neće analizirati pojedinačno, nego kao skupina podataka za statističke obrade.

5. Obrada i prikaz rezultata

Prikupljeni podaci obrađeni su frekvencijsko-proporcijском analizom. Utvrđene frekvencije u promatranim varijablama ponderirane su prema naobrazbi građana čime je djelomice korigiran nepovoljan učinak odbijanja ankete na reprezentativnost realiziranog uzorka i ukupnu valjanost rezultata. Rezultati su prikazani tablično na razini čitavog uzoraka Hrvatske.

U svrhu odgovora na 3. i 4. problem istraživanja provedena su testiranja značajnosti razlika u odabranim varijablama s obzirom na spol, dob, stupanj naobrazbe, veličinu prosječna mjesečna prihoda, stupanj urbaniziranosti mjesta, važnost vjere i političku orijentaciju te radni i bračni status. Prije provođenja testiranja značajnosti razlika (H_i^2 test) izvršena su odgovarajuća sažimanja originalnih odgovora u manji broj kategorija. U prikazu rezultata predloženi su podaci s obzirom na ona obilježja za koje je testiranjem utvrđeno da postoje statistički značajne razlike.

III PREGLED REZULTATA

1. POZNAVANJE IZRAZA UDRUGA

1.1. POZNAVANJE IZRAZA UDRUGA (NEVLADINA ORGANIZACIJA)

Pit. 1*. Jeste li čuli za izraz udruga (ili nevladina organizacija)?

	N	Postotci odgovora
1) nisam	187	18.7
2) jesam, ali ne znam što točno znači	363	36.3
3) jesam i znam što znači (<i>molimo pojasnite svojim riječima što je udruga/NVO</i>)	433	43.3
Bez odgovora	16	1.6
Ukupno	1000	100

*Brojčana oznaka pitanja odgovara rednom broju pitanja u anketi.

Velika većina građana Republike Hrvatske (79.6%) čula je za izraz udruga ili nevladina organizacija, pri čemu 43.3% građana zna značenje izraza, a 36.3% građana je čulo za izraz ali ne zna točno značenje. Udio građana koji nisu čuli za izraz udruga (ili nevladina organizacija) je 18.7%. Ako se uzmu u obzir samo oni koji su odgovorili na pitanje o poznavanju izraza udruga (N=984) tada je prema podacima 80.1% građana koji su čuli za izraz udruga, pri čemu ih 44.0% zna značenje izraza, a 36.8% je samo čulo za izraz udruga (ili nevladina organizacija), ali drži da ne zna točno što izraz znači.

Navedeni podaci o poznavanju izraza udruga podjednaki su onima utvrđenima telefonskom anketom 2006. godine te ne ukazuju na promjenu u poznavanju izraza udruga (ili nevladina organizacija) i razumijevanju značenja ovog izraza.

1.2. ZNAČAJNE RAZLIKE U POZNAVANJU IZRAZA UDRUGA (NEVLADINA ORGANIZACIJA) S OBZIROM NA SOCIODEMOGRAFSKA OBILJEŽJA

U pogledu poznavanja izraza udruga i poznavanja značenja tog izraza utvrđene su značajne razlike s obzirom na sva analizirana obilježja osim spola (tablica 1.2.)

Tablica 1.2.

DOB	Postotci			N
	Nisam (N=188)	Jesam ali ne znam što znači (N=363)	Jesam i znam što znači (N=433)	
Do 30 godina	15.0	33.2	51.9	187
30-59 godina	13.1	37.9	49.0	557
60 i više	36.3	37.5	26.3	240
STUPANJ NAOBRABE	Nisam (N=187)	Jesam ali ne znam što znači (N=363)	Jesam i znam što znači (N=434)	
Osnovna škola ili manje	32.2	34.3	33.5	394
Srednja škola	12.4	41.8	45.8	443
Viša i visoka škola	3.4	29.3	67.3	147
MJESEČNI PROSJEČNI PRIHOD	Nisam (N=184)	Jesam ali ne znam što znači (N=355)	Jesam i znam što znači (N=429)	
Do 1 000 kuna po članu	43.1	25.5	31.5	216
Više od 1 000 a manje od 3 tisuće	14.5	42.0	43.5	552
Više od 3 000 tisuće	5.5	34.0	60.5	200
STUPANJ URBANIZIRANOSTI MJESTA	Nisam (N=188)	Jesam ali ne znam što znači (N=363)	Jesam i znam što znači (N=434)	
Veliki	12.0	34.3	53.6	332
Srednji	18.3	39.7	42.0	300
Mali	26.3	36.8	36.8	353
VAŽNOST VJERE	Nisam (N=186)	Jesam ali ne znam što znači (N=355)	Jesam i znam što znači (N=426)	
jako važna ili važna	19.3	38.7	42.0	710
ni važna ni nevažna	19.2	37.7	43.1	167
nevažna ili potpuno nevažna	18.9	18.9	62.2	90
POLITIČKA ORIJENTACIJA	Nisam (N=127)	Jesam ali ne znam što znači (N=291)	Jesam i znam što znači (N=380)	
Desno	24	41.6	34.4	154
Centar	14.4	38.9	46.7	383
Lijevo	13.4	29.9	56.7	261
BRAČNI STATUS	Nisam (N=184)	Jesam ali ne znam što znači (N=355)	Jesam i znam što znači (N=421)	
Oženjen/udata	16.2	38.1	45.6	653
Neoženjen/neudata	13.2	34.1	52.7	167
Udovci/udovice	40.0	35.0	25.0	140
RADNI STATUS	Nisam (N=159)	Jesam ali ne znam što znači (N=303)	Jesam i znam što znači (N=367)	
U stalnom radnom odnosu ili na određeno	9.4	40.3	50.3	360
Nezaposlen (na burzi)	22.8	30.9	46.3	123
Umirovljenik	28.0	34.7	37.3	346

Relativno najslabije poznavanje izraza udruga i poznavanje značenja toga izraza utvrđeno je kod osoba starijih od 60 godina, osoba koje su s obzirom na bračni status udovci ili udovice, a radni status umirovljenici ili umirovljenice, osoba s mjesečnim prihodima po članu domaćinstva do 1000 kuna te osoba s najnižim stupnjem naobrazbe.

U pogledu stupnja urbaniziranosti mjesta utvrđeno je da su građani iz mjesta srednjeg i malog stupnja urbaniziranosti u manjoj mjeri upoznati s pojmom udruga, pri čemu je udio onih koji znaju značenje izraza udruga relativno najmanji među građanima iz mjesta malog stupnja urbaniziranosti. U pogledu političke orijentacije i važnosti vjere utvrđeno je da je udio onih koji poznaju izraz udruga i značenje toga izraza značajno veći među građanima koji se na kontinuumu lijevo desno smještaju više lijevo te među građanima kojima je vjera nevažna.

Utvrđene značajne razlike s obzirom na radni i bračni status vjerojatno se mogu objasniti dobi, budući da je u oba slučaja relativno najmanji udio građana koji znaju značenje izraza u skupini građana koji su, u prosjeku, očekivano starije dobi (umirovljenici/umirovljenice odnosno udovci/udovice).

U odnose na nalaze utvrđene telefonskom anketom iz 2006. godine ovogodišnji su nalazi dosljedni u pogledu značajnosti i smjera razlika za sva obilježja osim važnosti vjere, koja u prošlogodišnjoj anketi nije potvrđena kao značajna razlikovna varijabla za poznavanje izraza udruga i značenje toga izraza.

1.3. SAŽETAK

Velika većina građana Republike Hrvatske (između 79.6% i 80.1%) čula je za izraz udruga (ili nevladina organizacija), pri čemu manje od polovice njih drži da zna i značenje toga izraza. Relativno najslabije poznavanje izraza udruga i poznavanje značenja toga izraza utvrđeno je kod osoba starijih od 60 godina, osoba koji su s obzirom na bračni status udovci/udovice, odnosno s obzirom na radni status umirovljenici, te osoba koje žive u mjestima malog stupnja urbaniziranosti. Upoznatost s izrazom udruga i značenjem izraza smanjuje se sa smanjenjem stupnja naobrazbe i visinom prosječnog mjesečnog prihoda po članu domaćinstva. Značajne razlike u poznavanju izraza udruga utvrđene su i u pogledu političke orijentacije i važnosti vjere pri čemu građani koji su više lijeve političke orijentacije i kojima je vjera nevažna u značajno većem udjelu poznaju izraz udruga i značenje toga izraza.

Pri usporedbi nalaza ovogodišnje ankete s nalazima utvrđenima telefonskom anketom 2006. godine treba napomenuti da je teorijska greška pri procjeni populacijskih parametara u obje ankete do 3.2%. Usporedba podataka ovogodišnje telefonske ankete i telefonske ankete iz 2006. ne upućuje na promjenu u poznavanju i znanju značenja pojma udruga ili nevladina organizacija. U pogledu razlika u poznavanju izraza udruga i znanju naziva udruga s obzirom na sociodemografska obilježja nalazi ovogodišnje ankete dosljedni su nalazima prošlogodišnje telefonske ankete, pri čemu je ove godine dodatno utvrđeno da je poznavanje izraza udruga i značenje tog izraza udruga značajno češće među građanima kojima vjera nije važna. Ujedno treba napomenuti da je isti smjer razlikovanja u poznavanju izraza udruga i značenju toga izraza utvrđen terenskom anketom 2005. godine.

2. IZRAVNO ISKUSTVO S UDRUGAMA I NJIHOVIM ČLANOVIMA

2.1. POZNAVANJE AKTIVNIH ČLANOVA UDRUGE

Pit. 2. Znete li osobno neku osobu koja je AKTIVAN ČLAN neke udruge?

	Postotci odgovora (N=1000)
1) Da, više njih	14.2
2) Da, jednu	8.4
3) Ne znam je li netko od mojih prijatelja ili poznanika aktivan član neke udruge	17.7
4) Ne znam niti jednu osobu koja je aktivan član	59.8
Bez odgovora	0
Ukupno	100

Skoro 60% građana Hrvatske navodi da ne zna osobno niti jednu osobu koja je aktivan član neke udruge, pri čemu dodatnih 17.7% građana ne zna je li netko od njihovih prijatelja ili poznanika aktivan član neke udruge. Drugim, riječima svega nešto manje od četvrtine građana (22.6%) zna najmanje jednu osobu koja je aktivan član neke udruge (zbrojeni odgovori *da, više njih* i *da, jednu*).

Navedi podaci podjednaki su onima utvrđenima telefonskom anketom 2006. godine te ne ukazuju na promjenu u udjelu građana koji poznaju aktivne članove neke udruge.

2.2 POZNAVANJE AKTIVNIH ČLANOVA UDRUGA S OBZIROM NA SOCIODEMOGRAFSKA OBILJEŽJA

U svrhu utvrđivanja razlikuju li se građani koji poznaju aktivne članove udruga od onih koji ne poznaju po sociodemografskim obilježjima, religioznosti i političkoj orijentaciji građani su podijeljeni na one koji znaju jednu ili više osoba aktivnih članova udruge i one koji ne znaju niti jednu osobu ili ne znaju je li netko od njihovih poznanika član udruge. Između te dvije skupine građana nisu utvrđene značajne razlike s obzirom na spol, veličinu prosječna mjesečna prihoda, bračni status i važnost vjere dok su utvrđene značajne razlike u pogledu dobi i stupnja naobrazbe, radni status, stupanj urbaniziranosti mjesta i političku orijentaciju (tablica 2.2).

Tablica 2.2.

DOB	Postotci		N
	Znaju jednu ili više osoba (N=226)	Ne znaju niti jednu ili ne znaju jesu li članovi (N=775)	
Do 30 godina	26.0	74.0	192
30-59 godina	26.1	73.9	567
60 i više	11.6	88.4	242
STUPANJ NAOBRAZBE	Znaju jednu ili više osoba (N=225)	Ne znaju niti jednu ili ne znaju jesu li članovi (N=775)	
Osnovna škola ili manje	16.5	83.5	400
Srednja škola	22.9	77.1	450
Viša i visoka škola	37.3	62.7	150
RADNI STATUS	Znaju jednu ili više osoba (N=193)	Ne znaju niti jednu ili ne znaju jesu li članovi (N=649)	
U stalnom radnom odnosu ili na određeno	28.2	71.8	369
Nezaposlen (na burzi)	22.8	77.2	123
Umirovljenik	17.4	82.6	350
STUPANJ URBANIZIRANOSTI MJESTA	Znaju jednu ili više osoba (N=225)	Ne znaju niti jednu ili ne znaju jesu li članovi (N=775)	
Veliki	26.3	73.7	338
Srednji	16.6	83.4	308
Mali	24.0	76.0	354
POLITIČKA ORIJENTACIJA	Znaju jednu ili više osoba (N=204)	Ne znaju niti jednu ili ne znaju jesu li članovi (N=609)	
Desno	24.1	75.9	158
Centar	19.8	80.2	389
Lijevo	33.5	66.5	266

Poznavanje osoba koje su aktivni članovi udruga značajno je češće među osobama mlađe i srednje dobi, osobama koju nisu umirovljenici po radnom statusu, osobama iz mjesta velikog i malog stupanj urbaniziranosti. Osim toga udio građana koji poznaju aktivne članove udruge povećava se sa povećanjem stupnja naobrazbe i značajno je veći među građanima lijeve političke orijentacije.

U odnosu na nalaze telefonske ankete iz 2006. godine ovi rezultati su dosljedni u pogledu dobi i stupnja naobrazbe, dok radni status, stupanj urbaniziranosti mjesta i politička orijentacija 2006. godine nisu potvrđene kao varijable koje su značajan izvor razlika u poznavanju članova udruga.

2.3. IZRAVNO ISKUSTVO KAO KORISNIK USLUGA UDRUGA

Pit. 3. Jeste li ikada Vi osobno ili neki član Vaše obitelji izravno osjetili neke korisne posljedice rada neke udruge? (moguće više odgovora)

	Ne	DA
2) da, primanje savjeta	90.4	9.6
3) da, olakšani pristup informacijama koje su mi bitne	91.7	8.3
4) da, primanje emocionalne podrške od članova	98.6	1.4
5) da, neku konkretnu materijalnu pomoć (novci ili stvari)	98.6	1.4
6) da, konkretnu pomoć u ostvarenju nekih mojih prava	99.1	0.9
7) da, doprinijeli su rješenju nekog problema u lokalnoj zajednici koje mi je bitan	97.1	2.9
8) nešto drugo	97.6	2.4

Mali udio građana navodi da je izravno (osobno ili preko člana obitelji) osjetio neku od navedenih sedam korisnih posljedica rada neke udruge. Tako 83% građana na navedeno pitanje odgovora s *ne*. Relativno je najviše onih koji navode da su primili neki savjet (9.6%) te da im je zbog aktivnosti udruga bio olakšan pristup nekim bitnim informacijama (8.3%), odnosno, prema podacima svaku od te dvije posljedice osjetila je nešto manje od desetine građana.

Mali su udjeli građana koji navode da je rad udruga doprinio rješavanju njima bitnog problema u lokalnoj zajednici (2.9%), da su primili emocionalnu podršku ili materijalnu pomoć (1.4%) ili neku konkretnu pomoć od rada udruge (0.9% građana).

Među građanima koji su naveli da su osjetili barem jednu od navedenih posljedica rada udruge (17% javnosti) najviše je onih koji su osjetili samo jednu posljedicu (58.2%), dok je 27.6% njih osjetilo dvije posljedice, 11.9% tri, a svega 1.7% građana (od udjela onih koji su osjetili barem jednu posljedicu ili od 17% javnosti) je osjetilo četiri ili pet navedenih posljedica.

Utvrđeni udio građana koji su naveli da su osjetili barem jednu korisnu posljedicu rada udruge prema ovogodišnjim nalazima nešto je manji (17% javnosti) nego u prošlogodišnjoj telefonskoj anketi (22.3%), međutim ta razlika kreće se unutar raspona očekivanih teorijskih grešaka koje za oba ispitivanja iznose +/- 3.2% te se može zaključiti da nalazi ne upućuju na značajnu promjenu u udjelu građana koji navode da su osjetili barem jednu korisnu posljedicu rada udruge.

2.4. ZNAČAJNE RAZLIKE U ISKUSTVU KAO KORISNIK USLUGA UDRUGA S OBZIROM NA SOCIODEMOGRAFSKA OBILJEŽJA

U svrhu testiranja značajnosti razlika s obzirom na sociodemografska obilježja, religioznost i političku orijentaciju građani su s obzirom na iskustvo kao korisnik usluga udruga podijeljeni u dvije kategorije – građane koji su naveli da nisu osjetili niti jednu od posljedica rada udruga i građane koji su osjetili jednu ili više posljedica. Testiranjem značajnosti razlika između te dvije skupine građana nisu utvrđene statički značajne razlike s obzirom na spol, radni status, bračni status, važnost vjere i političku orijentaciju dok su utvrđene značajne razlike s obzirom na dob, stupanj naobrazbe, visinu prosječnog mjesečnog prihoda i stupanj urbaniziranosti mjesta (tablica 2.4)

Tablica 2.4.

DOB	Postotci		N
	Nisu osjetili niti jednu posljedicu (N=831)	Osjetili jednu ili više posljedica (N=170)	
Do 30 godina	78.6	21.4	192
30-59 godina	80.8	19.2	567
60 i više	91.7	8.3	242
STUPANJ NAOBRABZE	Nisu osjetili niti jednu posljedicu (N=830)	Osjetili jednu ili više posljedica (N=170)	
Osnovna škola ili manje	88.5	11.5	400
Srednja škola	82.0	18.0	450
Viša i visoka škola	71.3	28.7	150
MJESEČNI PROSJEČNI PRIHOD	Nisu osjetili niti jednu posljedicu (N=815)	Osjetili jednu ili više posljedica (N=168)	
Do 1 000 kuna po članu	92.1	7.9	216
Više od 1 000 a manje od 3 tisuće	83.2	16.8	564
Više od 3 000 tisuće	72.4	27.6	203
STUPANJ URBANIZIRANOSTI MJESTA	Nisu osjetili niti jednu posljedicu (N=831)	Osjetili jednu ili više posljedica (N=170)	
Veliki	76.3	23.7	338
Srednji	84.7	15.3	308
Mali	87.9	12.1	355

Među građanima koji su naveli da su osjetili barem jednu od navedenih posljedica rada udruge (17% građana) značajno je više osoba mlađih od 60 godina, osoba s višim stupnjem naobrazbe nego osoba niskog pa i srednjeg stupnja naobrazbe, osoba iz skupine najviših i srednjih prihoda te osoba iz mjesta velikog stupnja urbaniziranosti.

Ovogodišnji rezultati testiranja značajnosti razlika u iskustvu kao korisnik usluga s obzirom na sociodemografska obilježja sukladni su onima utvrđenim telefonskom anketom 2006. godine, s izuzetkom radnog statusa koji ove godine nije potvrđen kao značajna razlikovna varijabla, a prošle godine je među umirovljenicima bilo značajno manje onih koji su osjetili barem jednu korisnu posljedicu rada udruge.

2.5. ZASTUPLJENOST ČLANSTVA U UDRUGAMA S OBZIROM NA TIP ČLANSTVA**Pit. 9. Jeste li Vi osobno član neke udruge (nevladine organizacije) ili ste ikada bili član?**

	N	%
1) nisam	913	91.3
2) član sam ali ne aktivan	31	3.1
3) aktivan sam član kao volonter (nisam plaćen/a za svoj rad)	48	4.8
4) aktivan sam član kao profesionalac (plaćen/a sam za svoj rad)	3	0.3
Bez odgovora	5	0.5
Ukupno	1000	100

Na pitanje o sadašnjem ili ranijem članstvu u udruzi 91.3% građana odgovara da nije član udruge, odnosno manje od desetine građana RH (8.2%) se smatra članom neke udruge. Udio građana koji su (ili su bili) aktivni članovi udruga prema podacima je 5.1%, pri čemu 4.8% građana RH navodi da su aktivni članovi volonteri, a 0.3% ih u radu udruge sudjeluje kao profesionalci.

Navedeni rezultati podjednaki su onima utvrđenima istim pitanjem telefonskom anketom 2006. godine i ne ukazuju na promjenu u zastupljenosti članstva u udrugama.

2.6. ZNAČAJNE RAZLIKE IZMEĐU ČLANOVA I NEČLANOVA U SOCIODEMOGRAFSKIM OBILJEŽJIMA

Između građana koji su naveli da nisu članovi udruge (91.3%) i onih koji su odgovorili da jesu (8.2% združeni odgovori 2, 3, i 4 na pit. 9) značajne razlike utvrđene su samo s obzirom na spol i stupanj naobrazbe (tablica 2.6). Pritom se udio članova udruga povećava s porastom stupnja naobrazbe i značajno je veći među muškarcima nego među ženama.

Tablica 2.6.

SPOL	Postotci (pit.9)		
	Nisu članovi (N=913)	Članovi (N=82)	
muškarci	89.2	10.8	489
žene	94.3	5.7	506
STUPANJ NAOBRAZBE	Nisu članovi (N=913)	Članovi (N=82)	
Osnovna škola ili manje	96.0	4.0	396
Srednja škola	90.2	9.8	449
Viša i visoka škola	85.3	14.7	150

Utvrđeni nalaz u pogledu stupnja naobrazbe kao značajne razlikovne varijable za članstvo u udrugama sukladan je nalazu prošlogodišnje telefonske ankete, kao i neutvrđivanje ostalih analiziranih obilježja kao značajnih razlikovnih varijabla. Jedina razlika u odnosu na nalaze prošlogodišnje telefonske ankete utvrđena je u pogledu spola, koji se kao značajno razlikovno obilježje u pogledu članstva u udruga prvi puta pojavljuje u ovogodišnjoj anketi, pri čemu je udio građana koji navode da su članovi udruga veći među muškarcima nego među ženama.

2.7. SAŽETAK

Kao i prema podacima iz 2006. godine nešto manje od četvrtine građana (22.6%) zna najmanje jednu osobu koja je aktivan član neke udruge. Poznavanje osoba koje su aktivni članovi udruga značajno je češće među osobama mlađim od 60 godina, osobama koju nisu umirovljenici po radnom statusu, osobama iz mjesta velikog i malog stupanj urbaniziranosti, lijeve političke orijentacije i općenito višeg stupnja naobrazbe.

U pogledu izravnog iskustva manje od petine građana (17%) navodi da je izravno (osobno ili preko člana obitelji) osjetilo neku korisnu posljedicu rada udruge. Više od polovice njih (58.2%) navodi da je osjetilo samo jednu posljedicu, pri čemu se najčešće radi o primanju nekog savjeta (9.6% javnosti), ili olakšanom pristupu bitnim informacijama (8.3%). Među onima koji navode da su izravno osjetili neku korisnu posljedicu rada udruge (17% javnosti, svega petina njih navodi da je osjetila dvije posljedice, oko jedna desetina tri, a vrlo mali udio njih je osjetilo četiri ili pet navedenih posljedica.

Među građanima koji su naveli da su osjetili barem jednu od navedenih posljedica rada udruge (17% javnosti), značajno je više osoba mlađih od 60 godina, osoba iz mjesta velikog stupnja urbaniziranosti, te općenito osoba višeg stupanj naobrazbe i većeg prosječnog mjesečnog prihoda. Navedeni nalazi dosljedni su onima utvrđenim telefonskom anketom 2006. godine, uz izuzetak ne potvrđivanja radnog statusa kao značajne razlikovne varijable ove godine.

Manje od jedne desetine građana Republike Hrvatske (8.2%) se smatra članom neke udruge. Udio aktivnih članova udruga prema podacima je 4.8%, pri čemu 4.1 % građana navodi da su aktivnih članovi volonteri, a 0.7% građana navodi da su aktivni članovi profesionalci. Analiza razlika u sociodemografskim obilježjima između članova i oni koji nisu članovi udruga pokazuje da se članstvo u udrugama povećava s porastom stupnja naobrazbe te da je značajno zastupljenije među muškarcima nego ženama. Ovogodišnji podaci o zastupljenosti članstva u udrugama i povezanosti članstva u udrugama sa stupnjem naobrazbe dosljedni su nalazima prošlogodišnje telefonske ankete, pri čemu je ove godine i spol potvrđena kao značajna razlikovna varijabla.

3. STAVOVI O UDRUGAMA

3.1. OPĆI STAV O RADU UDRUGA

Pit. 4. Koji od sljedećih odgovora najbolje odražava Vaše mišljenje o radu udruga ili nevladinih organizacija?

	2007
	Postotci odgovora (N=1000)
1) rad udruga je izrazito koristan za društvo	33.0
2) rad udruga je donekle koristan	38.5
3) udruge nisu štetne ali ne čine niti išta korisno za društvo	25.7
4) rad udruga je štetan za društvo	0.7
5) rad udruga je izrazito štetan za društvo	0.2
bez odgovora	1.9
Ukupno	100

Trećina građana smatra da je rad udruga izrazito koristan za društvo, a dodatnih 38.5% smatra da je rad udruga donekle koristan za društvo, što znači da nešto manje od tri četvrtine građana (71.5% zbrojeni odgovori *izrazito koristan*, i *donekle koristan*) izražava pozitivan opći stav o radu udruga. Neutralan opći stav prema radu udruga izražava jedna četvrtina građana (25.7%), a svega 0.9% građana izražava umjereno ili izrazito negativan stav.

Utvrđena zastupljenosti pozitivnog, neutralnog i negativnog općeg stava podjednaka je onoj utvrđenoj telefonskom anketom 2006. godine (pozitivan opći stav 71.5% ove godine u odnosu na 71.7% prošle godine, neutralni 25.7% u odnosu na 25.1% prošle godine te negativni stav 0.9% u odnosu na 2% prošle godine. Ako se uspoređuju samo podaci za građane koji su izrazili pozitivan opći stav vidljivo je da je ove godine nešto veći udio onih s izrazito pozitivnim stavom (33% u odnosu na 27.6% prošle godine) a manji udio onih s umjereno pozitivnim stavom (38.5% u odnosu na 44.1% prošle godine). Međutim i u ovom slučaju treba napomenuti da teorijska greška za oba ispitivanja iznosi +/- 3.2%, odnosno navedena razlika u postocima kreće se unutar raspona teorijske greške te se na temelju utvrđenih podataka ne može reći da je došlo do značajnije promjene u udjelu građana koji izražavaju izrazito pozitivan stav prema udrugama.

3.2. ZNAČAJNE RAZLIKE U OPĆEM STAVU PREMA UDRUGAMA S OBZIROM NA SOCIODEMOGRFSKA OBILJEŽJA

U svrhu testiranja značajnosti razlika u općem stavu u jednu kategoriju su sažeti odgovori koji ukazuju na pozitivan stav „izrazito koristan“ i „donekle koristan“. Kako je vrlo mali udio građana koji imaju negativan opći stav (1%), oni nisu uključeni u testiranje značajnosti, nego je testiranje značajnosti provedeno samo između kategorija građana s pozitivnim i neutralnim općim stavom. U općem stavu prema udrugama nije potvrđeno značajno razlikovanje s obzirom na spol, stupanj urbaniziranosti mjesta i važnost vjere. Značajne razlike u općem stavu prema udrugama utvrđene s obzirom na dob, stupanj naobrazbe, visinu prosječnog mjesečnog prihoda, bračni i radni status te političku orijentaciju,

Tablica 3.2.

DOB	Postotci		N
	Izrazito / donekle korisne (N=714)	Niti štetne niti korisne (N=257)	
Do 30 godina	83.8	16.2	191
30-59 godina	73.8	26.2	553
60 i više	64.3	35.7	227
STUPANJ NAOBRABE	Izrazito / donekle korisne (N=715)	Niti štetne niti korisne (N=257)	
Osnovna škola ili manje	64.5	35.5	380
Srednja škola	76.3	23.7	443
Viša i visoka škola	88.6	11.4	149
MJESEČNI PROSJEČNI PRIHOD	Izrazito / donekle korisne (N=699)	Niti štetne niti korisne (N=254)	
Do 1 000 kuna po članu	61.8	38.2	199
Više od 1 000 a manje od 3 tisuće	74.2	25.8	555
Više od 3 000 tisuće	82.4	17.6	199
BRAČNI STATUS	Izrazito / donekle korisne (N=702)	Niti štetne niti korisne (N=246)	
Oženjen/udata	75.3	24.7	649
Neoženjen/neudata	83.6	16.4	165
Udovac/udovica	56.0	44.0	134
RADNI STATUS	Izrazito / donekle korisne (N=597)	Niti štetne niti korisne (N=221)	
U stalnom radnom odnosu ili na određeno	82.1	17.9	364
Nezaposlen (na burzi)	70.9	29.1	117
Umirovljenik	63.8	36.2	337
POLITIČKA ORIJENTACIJA	Izrazito / donekle korisne (N=602)	Niti štetne niti korisne (N=188)	
Desno	64.2	35.8	148
Centar	77.2	22.8	382
Lijevo	81.5	18.5	260

Udio građana koji izražavaju pozitivan opći stav prema udrugama povećava se sa smanjenjem dobi (odnosno najmanje je karakterističan za osobe starije od 60 godina), sa porastom stupnja naobrazbe i visinom prosječnih mjesečnih prihoda. U pogledu radnog statusa udio građana s pozitivnim općim stavom značajno je veći među građanima koji su zaposleni (na određeno ili neodređeno vrijeme) nego među onima koji su nezaposleni, a

pogotovo među onima koji su umirovljenici. U pogledu bračnog statusa udio građana s pozitivnim općim stavom relativno je najveći među neoženjenima/neudatima, dok je najmanji u skupini udovaca/udovica. U pogledu političke orijentacije utvrđeno je da je opći pozitivan stav prema udrugama značajno češći među građanima lijeve nego desne političke orijentacije.

Navedeni rezultati o sociodemografskim obilježjima kao značajnim izvorima razlika u općem stavu prema udrugama dosljedni su prošlogodišnjim nalazima, pri čemu je ove godine dodatno i politička orijentacija potvrđena kao značajna razlikovna varijabla.

3.3. POZITIVNA I NEGATIVNA MIŠLJENJA O UDRUGAMA

Pit. 8. Slijedi niz tvrdnji o udrugama. Molimo Vas da uz svaku tvrdnju kažete u kojoj mjeri se s njom slažete ili ne slažete.

	Postotci odgovora (N=1000)						
	Potpuno se slažem	Uglavnom se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopće se ne slažem	b.o.	Ukupno
Pozitivno vrednovanje važnosti i uloge udruga u društvu							
1. Udruge u velikoj mjeri poboljšavaju uvjete i kvalitetu života u zajednici.	18.2	41.5	26.9	8.9	3.8	0.6	100
3. Danas su udruge u svom radu mnogo djelotvornije nego prije 5 godina.	19.9	36.7	29.5	9.0	4.3	0.5	100
8. Udruge imaju važnu ulogu u isticanju i rješavanju problema u društvu.	22.9	41.3	26.4	5.1	2.7	1.6	100
Sumnjičavost prema udrugama i njihovim ciljevima							
2. Većina ljudi koji su aktivni u udrugama to rade zbog nekog osobnog interesa.	14.6	26.6	29.8	19	9.4	0.6	100
4. Pravi ciljevi udruga ovise o onom tko ih financira.	25.0	28.7	29.6	11.6	4.5	0.6	100
5. Većina udruga i njihovih članova je poštena i etična u raspolaganju novcima koje dobivaju	9.2	32.8	35.6	13	8.2	1.2	100
6. Udruge često imaju neke dodatne ciljeve koji nisu javni i vidljivi na prvi pogled.	19.3	30.3	33.1	11.3	4.7	1.3	100
Odnos vlasti i udruga							
7. Vlasti bi trebale više izravno financirati udruge (davati im novac).	23.7	35.5	29.8	7.2	3.2	0.6	100
9. Vlasti bi trebale ohrabrivati aktivnosti udruga kroz smanjenje poreza za njih.	24.9	37.7	29.2	5.6	2.2	0.4	100

Od devet analiziranih tvrdnji preko 60% građana se u određenom stupnju slaže s dvije tvrdnje: *udruge imaju važnu ulogu u isticanju i rješavanju problema u društvu* (64.2% građana izražava slaganje, a 7.8% ne slaganje) te *vlasti bi trebale ohrabrivati aktivnosti udruga kroz smanjenje poreza za njih* (62.6% građana izražava slaganje, a 7.8% ne slaganje). U prošlogodišnjoj telefonskoj anketi ovo su bilo tvrdnje s kojima je slaganje izrazilo relativno najveći i ujedno podjednak udio građana (61.5% i 62.8%).

Kod druge tvrdnje koja se odnosi na odnos vlasti i udruga: *vlasti bi trebali više izravno financirati udruge* dominantan odgovor je također slaganje (59.2%, a prošle godine 56.5%).

Kao dodatne dvije tvrdnje s kojima se slaže (i time izražava pozitivan stav prema udrugama) preko polovica građana pojavljuju se tvrdnje koje ukazuju na važnost i ulogu udruga u društvu. Tako se gotovo 60% građana slaže s tvrdnjom da *udruge u velikoj mjeri poboljšavaju uvjete i kvalitetu života u zajednici* (59.7% u odnosu na 54.8% prošle godine) te da su *udruge u svom radu mnogo djelotvornije nego prije 5 godina* (56.6% u odnosu na 54.2% prošle godine)

S negativno sročnim tvrdnjama koje ukazuju na sumnjičavost prema udrugama slaže se između 41.2% i 53.7% građana (prošle godine između 40.1% i 44.9%). Podjednaki udio (42.1%) slaže se s tvrdnjom koja je sročena u obrnutom smjeru te izražava ne postojanje sumnjičavosti, dok je nešto više od trećine (35.6%) neutralnog stava, a oko petina javnosti (21.2%) se ne slaže s tom tvrdnjom te izražava sumnjičavost prema radu udruge.

Navedeni nalazi o zastupljenosti pozitivnih i negativnih mišljenja o udrugama podjednaki su onima utvrđenima telefonskom anketom 2006. godine, budući da najveća razlika u udjelu građana koji izražavaju slaganje s pojedinom tvrdnjom unutar raspona teorijske greške (+/-3.2% za oba ispitivanja).

3.4. ZNAČAJNE RAZLIKE U POZITIVNIM I NEGATIVNIM MIŠLJENJIMA PREMA UDRUGAMA S OBZIROM NA SOCIODEMOGRFSKA OBILJEŽJA

U svrhu provjere razlikuju li se posebni stavovi prema udrugama s obzirom na sociodemografska obilježja, važnost vjere i političku orijentaciju originalni odgovori građana u 5 kategorija sažeti su u 3, odnosno združene su kategorije „potpuno se slažem“ i „uglavnom se slažem“, te kategorije „uglavnom se ne slažem“ i „uopće se ne slažem“, dok su građani koji na navedena pitanja nisu odgovorili isključeni iz obrade.

PIT. 8.1. Udruge u velikoj mjeri poboljšavaju uvjete i kvalitetu života u zajednici

STUPANJ NAOBRABZE	Postoci (N=1000)			
	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=589)	Niti se slažem niti ne slažem (N=257)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=121)	
Osnovna škola ili manje	55.7	33.8	10.6	379
Srednja škola	60.8	24.3	15.0	441
Viša i visoka škola	74.8	15.0	10.2	147
POLITIČKA ORIJENTACIJA	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=475)	Niti se slažem niti ne slažem (N=213)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=97)	
Desno	54.7	22.3	23.0	148
Centar	61.3	29.7	8.9	380
Lijevo	62.6	26.1	11.3	257

U pogledu tvrdnje da *udruge u velikoj mjeri poboljšavaju uvjete i kvalitetu života u zajednici* značajna razlika utvrđena je s obzirom na stupanj naobrazbe te samoprocjenu političke orijentacije. Udio građana koji se slažu s navedenom tvrdnjom značajno je veći među građanima višeg i visokog stupnja naobrazbe nego među građanima srednjeg i nižeg stupnja naobrazbe (ujedno s porastom stupnja naobrazbe opada udio građana s neutralnim stavom), te među građanima koji su više lijeve i središnje političke orijentacije nego među građanima koji se pozicioniraju desno (među kojima je značajno više onih koji izražavaju ne slaganje s navedenom tvrdnjom).

U odnosu na rezultate 2006. godine rezultati su dosljedni u pogledu svih obilježja kao (ne) značajnih izvora razlika u ovom posebnom stavu, osim u pogledu prosječnog mjesečnog prihod i stupanja urbaniziranosti mjesta koji ove godine, za razliku od prošle, nisu potvrđeni kao značajne razlikovne varijable.

P. 8.3. Danas su udruge u svom radu mnogo djelotvornije nego prije 5 godina

SPOL	Postoci 2006			
	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=561)	Niti se slažem niti ne slažem (N=277)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=128)	
muškarci	52.7	32.2	15.1	469
žene	63.2	25.4	11.5	497
DOB	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=561)	Niti se slažem niti ne slažem (N=277)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=129)	
Do 30 godina	65.3	20.0	14.7	190
30-59 godina	59.5	27.1	13.5	550
60 i više	48.5	39.6	11.9	227
STUPANJ NAOBRABE	Potpuno / Uglavnom Se slažem (N=561)	Niti se slažem niti ne slažem (N=276)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=129)	
Osnovna škola ili manje	47.0	34.6	13.5	379
Srednja škola	59.6	27.9	12.4	440
Viša i visoka škola	62.7	22.7	14.7	147
MJESEČNI PROSJEČNI PRIHOD	Potpuno / Uglavnom Se slažem (N=526)	Niti se slažem niti ne slažem (N=319)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=143)	
Do 1 000 kuna po članu	36.8	45.4	17.8	163
Više od 1 000 a manje od 3 tisuće	53.1	31.6	15.3	588
Više od 3 000 tisuće	68.4	26.2	5.3	225
BRAČNI STATUS	Potpuno / Uglavnom Se slažem (N=531)	Niti se slažem niti ne slažem (N=319)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=127)	
Oženjen/udata	52.0	33.2	14.8	677
Neoženjen/neudata	64.9	26.2	8.9	191
Udovac/udovica	50.5	40.4	9.2	109
RADNI STATUS	Potpuno / Uglavnom Se slažem (N=460)	Niti se slažem niti ne slažem (N=291)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=118)	
U stalnom radnom odnosu ili na određeno	58.6	26.5	14.8	411
Nezaposlen (na burzi)	48.4	39.7	11.9	126
Umirovljenik	47.6	39.8	12.7	332

U pogledu tvrdnje da su *dan* udruge u svom radu mnogo djelotvornije nego prije 5 godina utvrđene su značajne razlike s obzirom na spol, dob, stupanj naobrazbe, prosječni mjesečni prihod te bračni i radni status.

S navedenom tvrdnjom značajno se češće slažu žene, građani mlađi od 60 godina, građani višeg i srednjeg stupnja naobrazbe, oni koji su zaposleni i oni koji su neoženjeni/neudate. Ujedno udio građana koji se slažu s navedenom tvrdnjom povećava se s povećanjem prosječnog mjesečnog prihoda.

U odnosu na nalaze telefonske ankete 2006. godine ovogodišnji nalazi su dosljedni u pogledu svih obilježja kao izvora razlika u ovom posebnom stavu, osim u pogledu spola i stupnja urbaniziranosti. Tako, ove godine nije potvrđeno značajno razlikovanje u slaganju s ovom tvrdnjom s obzirom na stupanj urbaniziranosti (prošle godine je udio građana s pozitivnim stavom bio veći u mjestima velikog i srednjeg stupnja urbaniziranosti), dok je utvrđena značajna razlika s obzirom na spol (pri čemu je pozitivniji stav češći među ženama) koja se nije pokazala prošle godine.

Pit. 8.8. Udruge imaju važnu ulogu u isticanju i rješavanju problema u društvu

DOB	Postoci			
	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=634)	Niti se slažem niti ne slažem (N=254)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=68)	
Do 30 godina	75.8	16.7	7.5	186
30-59 godina	66.7	25.6	7.7	546
60 i više	57.6	37.1	5.4	224
STUPANJ NAOBRABE	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=634)	Niti se slažem niti ne slažem (N=255)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=68)	
Osnovna škola ili manje	54.3	39.1	6.6	376
Srednja škola	73.6	19.3	7.1	435
Viša i visoka škola	75.3	16.4	8.2	146
MJESEČNI PROSJEČNI PRIHOD	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=625)	Niti se slažem niti ne slažem (N=245)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=68)	
Do 1 000 kuna po članu	53.8	37.1	9.1	197
Više od 1 000 a manje od 3 tisuće	68.5	24.6	6.9	549
Više od 3 000 tisuće	74.5	19.3	6.3	192
BRAČNI STATUS	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=618)	Niti se slažem niti ne slažem (N=249)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=66)	
Oženjen/udata	64.9	28.2	7.0	646
Neoženjen/neudata	75.2	15.5	9.3	161
Udovac/udovica	61.9	33.3	4.8	126

U pogledu tvrdnje „Udruge imaju važnu ulogu u isticanju i rješavanju problema u društvu“ utvrđene su značajne razlike s obzirom na dob, stupanj naobrazbe, prosječni mjesečni prihod i bračni status, dok u pogledu spola, radnog statusa, važnosti vjere, političke orijentacije i stupnja urbaniziranosti mjesta nije potvrđeno statistički značajno razlikovanje.

Udio građana s pozitivnim stavom smanjuje se s povećanjem dobi, a raste s porastom stupnja naobrazbe i prosječnim mjesečnim prihodom (pri čemu je među građanima nižeg stupnja obrazovanja i nižih mjesečnih prihoda značajno više onih koji izražavaju neutralan stav), te je značajno veći u skupini neoženjenih/neudatih nego u skupini oženjenih/udatih, odnosno skupini umirovljenika.

Ovogodišnji nalazi testiranja značajnosti razlika za sva sociodemografska obilježja, osim za stupanj urbaniziranosti mjesta, političku orijentaciju i radni status, su dosljedni s prošlogodišnjim. Razlika u odnosu na nalaze prošlogodišnje ankete je u tome što stupanj urbaniziranosti mjesta, politička orijentacija i radni status ove godine nisu potvrđeni kao značajna razlikovna obilježja u pogledu slaganja s ovom tvrdnjom.

Pit. 8.2. Većina ljudi koji su aktivni u udrugama to rade zbog nekog osobnog interesa.

SPOL	Postoci			
	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=399)	Niti se slažem niti ne slažem (N=286)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=280)	
Muškarci	45.7	29.4	24.9	470
Žene	37.2	29.9	32.9	495
STUPANJ NAOBRABZE	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=399)	Niti se slažem niti ne slažem (N=285)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=281)	
Osnovna škola ili manje	48.7	32.5	18.8	378
Srednja škola	38.5	26.9	34.6	442
Viša i visoka škola	31.0	29.7	39.3	145
MJESEČNI PROSJEČNI PRIHOD	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=393)	Niti se slažem niti ne slažem (N=279)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=277)	
Do 1 000 kuna po članu	48.5	33.8	17.7	198
Više od 1 000 a manje od 3 tisuće	41.5	29.0	29.5	552
Više od 3 000 tisuće	34.2	26.1	39.7	199
POLITIČKA ORIJENTACIJA	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=319)	Niti se slažem niti ne slažem (N=226)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=240)	
Desno	52.0	27.0	20.9	148
Centar	40.1	27.7	32.2	379
Lijevo	34.9	31.4	33.7	258
BRAČNI STATUS	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=387)	Niti se slažem niti ne slažem (N=277)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=279)	
Oženjen/udata	42.4	27.7	30.1	647
Neoženjen/neudata	42.1	23.2	34.8	164
Udovac/udovica	34.1	45.5	20.5	132

S negativno formuliranom tvrdnjom „da većina ljudi koji su aktivni u udrugama to rade zbog nekog osobnog interesa“ značajno se manje slažu ili drugim riječima u manjoj mjeri izražavaju sumnjičavost prema udrugama žene, građani višeg i srednjeg stupnja obrazovanja, građani s višim i srednjim mjesečnim prosječnim prihodom, građani lijeve i središnje političke orijentacije te oženjeni/udate ili neoženji/neudate (dok udovci ili udovice češće izražavaju neutralan stav).

Ovogodišnji rezultati testiranja značajnosti razlika s obzirom na sociodemografska obilježja dosljedni su prošlogodišnjima u pogledu svih analiziranih obilježja osim dobi i prosječnog mjesečnog prihoda. Pritom dob ove godine nije potvrđena kao značajna razlikovna varijabla, a u pogledu prosječnog mjesečnog prihoda utvrđeno je veća zastupljenost pozitivnog stava kod građana viših i srednjih mjesečnih prihoda što na ovoj mjeri posebnih stavova nije bilo utvrđeno prošle godine.

Pit. 8. 4. Pravi ciljevi udruga ovise o onom tko ih financira.

MJESEČNI PROSJEČNI PRIHOD	Postoci			
	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=519)	Niti se slažem niti ne slažem (N=272)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=158)	
Do 1 000 kuna po članu	68.5	24.9	6.6	197
Više od 1 000 a manje od 3 tisuće	51.2	31.6	17.2	553
Više od 3 000 tisuće	50.8	24.1	25.1	199
POLITIČKA ORIJENTACIJA	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=428)	Niti se slažem niti ne slažem (N=225)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=133)	
Desno	59.2	29.3	11.6	147
Centar	58.3	26.0	15.7	381
Lijevo	46.1	32.2	21.7	258

U pogledu tvrdnje „Pravi ciljevi udruga ovise o onome tko ih financira“ dakle tvrdnjom koja je tako sročena da slaganje s njom ukazuje na sumnjičavost prema udrugama utvrđene su značajne razlike samo s obzirom na prosječni mjesečni prihod te političku orijentaciju.

Slaganje s navedenom tvrdnjom (dakle izražavanje sumnjičavosti prema udrugama) značajno je češće među građanima u skupini nižeg prosječnog mjesečnog prihoda, te desne i središnje političke orijentacije.

Ovogodišnji nalazi sukladni su s prošlogodišnjima, s tom razlikom da ove godine nije potvrđeno značajno razlikovanje s obzirom na dob, stupanj naobrazbe i stupanj urbaniziranosti mjesta.

Pitanje 8.5. Većina udruga i njihovih članova je poštena i etična u raspolaganju novcima koje dobivaju

BRAČNI STATUS	Postoci			
	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=406)	Niti se slažem niti ne slažem (N=335)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=196)	
Oženjen/udata	45.1	33.6	21.2	645
Neoženjen/neudata	50.9	31.3	17.8	163
Udovac/udovica	24.8	51.9	23.3	129

U pogledu tvrdnje 8. 5. „Većina udruga i njihovih članova je poštena i etična u raspolaganju novcima koje dobivaju“ značajna razlika utvrđena je samo s obzirom na bračni status, pri čemu građani koji su udovci/udovice u značajno većem broju izražavaju neutralan stav, odnosno u manjem se broju slažu s navedenom tvrdnjom.

Rezultati testiranja značajnosti razlika s obzirom na sociodemografska obilježja dosljedni su prošlogodišnjima, uz razliku da je prošle godine kao značajna razlikovna varijabla potvrđena dob, dok je ove godine bračni status utvrđen kao značajan izvor razlika. Međutim, za oba je nalaza karakteristično da je udio građana s neutralnim stavom veći u najstarijoj dobnoj skupini odnosno među umirovljenicima dok je među građanima mlađe i srednje dobi odnosno onima koji nisu umirovljenici značajno veći udio onih koji izražavaju pozitivan stav.

Pit. 8. 6. Udruge često imaju neke dodatne ciljeve koji nisu javni i vidljivi na prvi pogled.

DOB	Postoci			
	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=479)	Niti se slažem niti ne slažem (N=324)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=155)	
Do 30 godina	58.9	26.3	14.7	190
30-59 godina	50.6	31.4	18.1	542
60 i više	41.2	46.0	12.8	226
STUPANJ NAOBRAZBE	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=478)	Niti se slažem niti ne slažem (N=325)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=155)	
Osnovna škola ili manje	42.1	44.8	13.1	375
Srednja škola	55.4	27.0	17.6	437
Viša i visoka škola	53.4	26.7	19.9	146
MJESEČNI PROSJEČNI PRIHOD	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=471)	Niti se slažem niti ne slažem (N=318)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=153)	
Do 1 000 kuna po članu	50.5	42.4	7.1	198
Više od 1 000 a manje od 3 tisuće	50.0	32.7	17.3	548
Više od 3 000 tisuće	49.5	28.1	22.4	196
STUPANJ URBANIZIRANOSTI MJESTA	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=477)	Niti se slažem niti ne slažem (N=324)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=156)	
Veliki	53.9	34.0	12.1	321
Srednji	48.0	29.1	23.0	296
Mali	47.6	37.9	14.4	340
POLITIČKA ORIJENTACIJA	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=391)	Niti se slažem niti ne slažem (N=257)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=129)	
Desno	39.7	48.6	11.6	146
Centar	56.4	24.5	19.1	376
Lijevo	47.5	36.9	15.7	255
BRAČNI STATUS	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=468)	Niti se slažem niti ne slažem (N=314)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=154)	
Oženjen/udata	49.6	32.0	18.4	643
Neoženjen/neudata	53.0	28.7	18.3	164
Udovac/udovica	48.1	47.3	4.7	129
RADNI STATUS	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=392)	Niti se slažem niti ne slažem (N=277)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=137)	
U stalnom radnom odnosu ili na određeno	50.8	31.3	17.9	358
Nezaposlen (na burzi)	61.5	22.2	16.2	117
Umirovljenik	41.7	42.0	16.3	331

U pogledu ove negativno sročene tvrdnje „Udruge često imaju neke dodatne ciljeve koji nisu javni i vidljivi na prvi pogled“ neutralan stav češće izražavaju građani starije dobi, umirovljenici/umirovljenice, udovci/udovice, građani nižeg stupnja naobrazbe i nižih mjesečnih prihoda te desne političke orijentacije, dok građani iz mjesta srednjeg stupnja urbaniziranosti značajno češće izražavaju ne slaganje s ovom tvrdnjom.

Ovogodišnji rezultati u pogledu sociodemografskih obilježja kao izvora značajnih razlika dosljedni su prošlogodišnjima, uz izuzetak spola te radnog i bračnog statusa. Tako ove godine nije potvrđeno značajno razlikovanje s obzirom na spol utvrđeno prošle godine, a utvrđeno je da je udio građana s neutralnim stavom relativno najveći među umirovljenicima i udovcima/udovicama (koji prošle godine nisu potvrđeni kao značajne razlikovne varijable).

Pit. 8. 7. Vlasti bi trebale više izravno financirati udruge (davati im novac).

DOB	Postoci			
	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=582)	Niti se slažem niti ne slažem (N=287)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=96)	
Do 30 godina	64.1	27.1	8.9	192
30-59 godina	60.5	27.4	12.1	547
60 i više	56.6	37.6	5.8	226
BRAČNI STATUS	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=573)	Niti se slažem niti ne slažem (N=277)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=93)	
Oženjen/udata	59.6	29.1	11.3	646
Neoženjen/neudata	73.2	18.9	7.9	164
Udovac/udovica	51.1	43.6	5.3	133

U pogledu pozitivno sročene tvrdnje 8.7. „Vlasti bi trebale više izravno financirati udruge (davati im novac).“ utvrđene su značajne razlike samo s obzirom na dob i bračni status. Tako se s ovom tvrdnjom značajno češće slažu građani koji su neoženjeni ili neudate nego oni koji su oženjeni/udate, dok udovci i udovice odnosno općenito građani starije dobi značajno češće izražavaju neutralan stav.

Navedeni nalazi dosljedni su prošlogodišnjima, pri čemu ove godine nije potvrđeno značajno razlikovanje s obzirom na prosječni mjesečni prihod i političku orijentaciju.

Pit. 8. 9. Vlasti bi trebale ohrabrivati aktivnosti udruga kroz smanjenje poreza za njih.

STUPANJ NAOBRABZE	Postoci			
	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=618)	Niti se slažem niti ne slažem (N=280)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=68)	
Osnovna škola ili manje	56.5	35.6	7.9	379
Srednja škola	67.8	24.9	7.3	441
Viša i visoka škola	71.9	24.0	4.1	146
VAŽNOST VJERE	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=605)	Niti se slažem niti ne slažem (N=276)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=66)	
Jako važna ili važna	61.8	30.3	7.9	696
Ni važna ni nevažna	64.3	32.1	3.6	168
nevažna ili potpuno nevažna	80.7	13.3	6.0	83
POLITIČKA ORIJENTACIJA	Potpuno / Uglavnom se slažem (N=504)	Niti se slažem niti ne slažem (N=224)	Uglavnom / uopće se ne slažem (N=58)	
Desno	47.3	41.9	10.8	148
Centar	65.9	27.0	7.1	381
Lijevo	71.2	23.0	5.8	257

U pogledu pozitivno sročene tvrdnje 8.9. „Vlasti bi trebale ohrabrivati aktivnosti udruga kroz smanjenje poreza za njih.“ utvrđene su značajne razlike s obzirom na stupanj naobrazbe, važnost vjere i političku orijentaciju.

S ovom se tvrdnjom značajno češće slažu građani visokog i srednjeg stupnja naobrazbe (ujedno, građani niskog stupnja naobrazbe češće od ostalih izražavaju neutralan stav), građani kojima je vjera nevažna ili potpuno nevažna, te građani lijeve i središnje političke orijentacije.

Navedeni u nalazi dosljedni su prošlogodišnjima, s razlikom da prošle godine nije potvrđeno značajno razlikovanje s obzirom na važnost vjere, dok ove godine nije potvrđeno razlikovanje s obzirom na dob, stupanj urbaniziranosti mjesta i bračni status.

Sociodemografska obilježja kao izvori razlika u posebnim stavovima prema udrugama

Kao i u prošlogodišnjem istraživanju analizirana obilježja građana međusobno se razlikuju po tome koliko su dosljedni izvori značajnih razlika u posebnim stavovima prema udrugama. Pritom je od analiziranih sociodemografskih obilježja za važnost vjere i stupanj urbaniziranosti mjesta značajno razlikovanje utvrđeno samo u pogledu dvije mjere posebnih stavova, dok je u pogledu spola i radnog statusa značajno razlikovanje potvrđeno samo u pogledu dva posebna stava. Dob se pojavljuje kao značajan izvor razlika za četiri posebna stava, visina prosječnog mjesečnog prihoda i politička orijentacija za pet, a stupanj naobrazbe i bračni status za šest posebnih stavova.

I ove godine kao i prošle nalazi u pogledu **stupnja naobrazbe** kao značajnog izvora razlika u stavovima prema udrugama (kod svih šest utvrđenih značajnih razlika u posebnim stavovima i na mjeri općeg stava) ukazuju da je pozitivniji stav prema udrugama najzastupljeniji u skupini građana s visokim (ili i srednjim) stupnjem naobrazbe, odnosno da se s porastom obrazovanja povećava udio građana s pozitivnim stavovima, a smanjuje udio onih koji izražavaju neutralan stav prema udrugama. Nalazi u pogledu **dobi**, i na mjeri općeg stava i na četiri posebna stava, ukazuju da se zastupljenost pozitivnih stavova u pravilu smanjuje s povećavanjem dobi, pri čemu je na dva posebna stava utvrđeno da građani relativno najstarije dobi u većoj mjeri izražavaju neutralan stav.

U pogledu **bračnog statusa** značajne razlike su utvrđene na mjerama šest posebnih stavova i na mjeri općeg stava, pri čemu je na četiri udio onih s pozitivnim stavom relativno najzastupljeniji u skupini osoba koje su neozenjene ili neudate, dok na mjerama dva posebna stava i mjeri općeg stava građani koji su udovci ili udovice više izražavaju neutralan stav, što se vjerojatno može pripisati njihovoj dobi.

U pogledu **prosječnog mjesečnog prihoda** općenito se može reći da se udio građana s pozitivnim stavom povećava s povećanjem prihoda, pri čemu kod dva posebna stava građani u skupini najnižeg prosječnog prihoda u većoj mjeri izražavaju neutralan stav.

Politička orijentacija je ove godine potvrđena kao značajan izvor razlika na pet mjera posebnih stavova pri čemu je utvrđeno da je pozitivniji stav relativno najzastupljeniji među građanima lijeve ili lijeve i središnje političke orijentacije

Radni status je potvrđen kao značajna razlikovna varijabla na dvije mjere posebnih stavova i na mjeri općeg stava pri čemu je utvrđeno je da građani koji su zaposleni češće izražavaju pozitivne stavove, odnosno umirovljenici/umirovljenice u većem broju izražavaju neutralan stav. U pogledu **spola** utvrđene su samo dvije značajne razlike pri čemu su u oba slučaja pozitivniji stavovi karakterističniji za žene.

Ove se godine **stupanj urbaniziranosti mjesta** pojavljuje kao značajan izvor razlika samo na jednoj mjeri posebnog stava pri čemu građani iz mjesta srednjeg stupnja urbaniziranosti u većoj mjeri izražavaju neslaganje s negativno sročenom tvrdnjom, odnosno u većoj mjeri izražavaju pozitivan stav. **Važnost vjere** je utvrđena kao značajan izvor razlika

samo na jednoj mjeri posebnog stava, pri čemu je pozitivniji stav prema udrugama karakterističniji za građane kojima je vjera nevažna.

Pri usporedbi ovogodišnjih nalaza s nalazima telefonske ankete 2006. godine može se govoriti o razlikama u smislu značajnosti ili neznačajnosti pojedinih sociodemografskih obilježja kao izvora razlika u posebnim stavovima, međutim u osnovi se može reći da su nalazi u pogledu smjera posebnih stavova s obzirom na sva analizirana obilježja sukladni prošlogodišnjim nalazima (odnosno u pogledu važnosti vjere nalazu iz terenske ankete 2005. godine).

3.5. PROCIJENJENI DOPRINOSI RADA UDRUGA

Pit 5. Prema Vašem mišljenju koliko rad udruga doprinosi:

	Postotci odgovora (N=1000)						Ukupno
	Izrazito	Umjereno	Malo	Uopće ne	Ne znam	Bez odgovora	
1. razvoju demokracije u Hrvatskoj	15.1	32.5	30.2	4.5	17.7	0	100
2. razvoju civilnog društva	13.7	33.4	28.7	4.8	19.3	0.1	100
3. podizanju svijesti ljudi o njihovim pravima	20.8	30.3	29	4	15.8	0.1	100
4. rješavanju konkretnih životnih problema ljudi ili određenih društvenih skupina	10.2	28.9	35.3	8.1	17.7	0.2	100
5. poboljšanju kvalitete života općenito	9.7	27.5	31.2	13.9	17.5	0.2	100

Od ponuđenih 5 posljedica rada udruga prema mišljenju građana udruge najviše doprinose *podizanju svijesti ljudi o njihovim pravima*. Da udruge u tom aspektu imaju **izrazit doprinos** smatra petina građana (20.8%), a dodatnih nešto manje od trećine (30.3%) smatraju da je doprinos umjeren. Da rad udruga uopće ne doprinosi podizanju svijesti ljudi o njihovim pravima drži mali udio javnosti (4%).

Također, relativno mali udio javnosti (4.8% odnosno 4.5%) smatra da rad udruga uopće ne doprinosi *razvoju civilnog društva* i *razvoju demokracije u Hrvatskoj*. Za ta dva doprinosa udruge nešto manje od polovice građana (57.1% odnosno 47.6%) drži da je doprinos udruge izrazit ili umjeren.

Za razliku od toga, za doprinose: *rješavanje konkretnih životnih problema* i *poboljšanje kvalitete života* dominantan odgovor javnosti je **malo** (izražava ga 35.3% odnosno 31.2%). Ujedno to su dva doprinosa za koje najmanji udio javnosti drži da je utjecaj udruge izrazit (10.2% i 9.7%)

Utvrđeni rezultati, i u pogledu ranga 5 analiziranih doprinosa rada udruga s obzirom na procijenjeni doprinos i u pogledu udjela građana koji pojedine doprinose rada udruga ocjenjuju izrazitim, umjerenim, malim ili nikakvim, podjednaki su onima utvrđenima telefonskom anketom 2006. godine.

3.6. PROCJENE POSTOJEĆEG I POŽELJNOG STUPNJA UTJECAJA UDRUGA

Pit. 6. Koliki je prema Vašem mišljenju SADAŠNJI utjecaj udruga:

	Postotci odgovora (N=1000)						Ukupno
	Veliki	Srednji	Mali	Nikakav	Ne znam	Bez odgovora	
1. na lokalnoj razini	2.1	25.1	36.6	18.1	18.2	0	100
2. na regionalnoj razini	2.8	23.3	38.0	12.3	23.6	0	100
3. na nacionalnoj razini	3.8	25.6	32.6	14.6	23.1	0	100
4. na oblikovanje politike u područjima koja utječu na svakodnevni život	1.6	21.4	34.2	17.5	24.4	0.9	100

Dominantan odgovor na pitanja o sadašnjem utjecaju na četiri analizirane razine je da udruge imaju **mali utjecaj** (navedeni odgovor izabralo je između 32.6% i 38% građana), pri čemu dodatnih između jedne četvrtine i jedne petine (od 21.4% do 25.1%) građana izražava da je utjecaj srednji.

Ujedno se može reći da javnost daje podjednaku ocjenu sadašnjeg stupnja utjecaja udruga na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini kao i na oblikovanje politike u područjima koje utječu na svakodnevni život.

Pri usporedbi s nalazima telefonske ankete provedene 2006. godine vidljivo je da ove godine udio građana koji smatraju da je utjecaj udruga mali, od 4% do 7% manji nego 2006. godine (u rasponu od 32.6% do 38% u odnosu na 36.6% do 43.4% prošle godine), dok je za oko 3% veći udio odgovora srednji (u rasponu od 21.4% do 25.6% u odnosu na 17.8% do 24% prošle godine) te odgovora ne znam (između 18.2% i 24.4% u odnosu na raspon od 15.8% i 22.3% prošle godine). S obzirom na teorijsku grešku koja se veže uz oba ispitivanja (+/-3.2%) smatramo da rezultati ne ukazuju na značajnu promjenu u ocjeni sadašnjeg stupnja utjecaja udruga u odnosu na nalaze telefonske ankete 2006. godine.

Pit. 7. Prema Vašem mišljenju koliki BI UTJECAJ udruge TREBALE IMATI:

	Postotci odgovora (N=1008)						Ukupno
	Veliki	Srednji	Mali	Nikakav	Ne znam	Bez odgovora	
1. na lokalnoj razini	41	32.5	6.6	1	18.5	0.3	100
2. na regionalnoj razini	38.4	33.4	6.9	1.8	19.2	0.3	100
3. na nacionalnoj razini	38.6	32.8	7	1.9	19.4	0.3	100
4. na oblikovanje politike u područjima koja utječu na svakodnevni život	40.7	28.3	6.6	3.2	20.5	0.7	100

U pogledu svih analiziranih razina dominantni odgovor je da bi udruge trebale imati **veliki utjecaj** (izražava ga između 38.4 i 41% građana), a još otprilike trećina građana smatra da bi utjecaj udruga na svim razinama trebao biti srednji (u rasponu od 28.3% do 33.4%).

Udio građana koji smatraju da bi udruge trebale imati mali ili nikakav utjecaj kreće se između 7.6% i 9.8%, pri čemu je raspodjela odgovora mali i nikakav na sva četiri pitanja podjednaka.

Pri usporedbi s nalazima telefonske ankete provedene 2006. godine vidljivo je da ove godine udio građana koji smatraju da bi utjecaj udruga trebao biti veliki, na sve četiri razine, za oko 3% veći od prošlogodišnjeg (u rasponu od 38% do 41% građana u odnosu na 35% do 38% prošle godine), dok je za nešto manji udio odgovora mali (između 7.6% i 9.8% u odnosu na oko 10% prošle godine). S obzirom na teorijsku grešku koja se veže uz oba ispitivanja (+/-3.2%) smatramo da rezultati ne ukazuju na značajnu promjenu u ocjeni poželjnog stupnja utjecaja udruga u odnosu na nalaze prošlogodišnje ankete.

3.7. PROCJENJENI MOGUĆI UTJECAJ OSOBE KAO POJEDINCA I KAO ČLANA UDRUGE

Pit. 10. Što mislite možete li i u kojoj mjeri Vi kao pojedinac utjecati na odluke koje se tiču:

Pit. 11. Što mislite možete li i u kojoj mjeri Vi kao ČLAN NEKE UDRUGE utjecati na odluke koje se tiču:

	Postotci odgovora (N=1000)						ukupno
	Izrazito	Donekle	Vrlo malo	Uopće ne	Ne znam	b.o	
1. Vaše lokalne zajednice (mjesto stanovanja)							
Kao pojedinac	0.4	12.2	30.6	48	8.8	0.0	100
Kao član udruge	3.8	28.8	32.5	16.3	17.5	1.1	100
2. regije Hrvatske u kojoj živite							
Kao pojedinac	0.1	6.9	22.6	61.3	9	0.1	100
Kao član udruge	2.8	19	34.4	23.7	19	1.1	100
3. čitave Hrvatske							
Kao pojedinac	0.1	4.7	20.7	63.8	10.6	0.1	100
Kao član udruge	3.2	15.4	30.3	30.2	19.8	1.1	100

Građani Hrvatske prilično su suglasni u ocjeni da kao pojedinci uopće ne mogu utjecati na odluke koje se tiču lokalne zajednice, regije i čitave Hrvatske (u rasponu od 48% do 63.8%). Tako u pogledu mogućnosti utjecaja na lokalnu zajednicu nešto manje od polovice javnosti drži da uopće ne može utjecati (48%), dok u pogledu utjecaja na razini regije i čitave Hrvatske to drži 61.3% odnosno 63.8% građana. Oko 12.6% građana drži da kao pojedinci mogu izrazito ili donekle utjecati na odluke na razini lokalne zajednice, a na razini regije i čitave Hrvatske to drži 7% odnosno 4.8% javnosti.

S druge strane, 28.8% građana drži da kao članovi udruge mogu donekle utjecati na odluke na razini lokalne zajednice, a još 3.8% građana drži da kao članovi udruge mogu imati izraziti doprinos na toj razini. Da kao članovi udruge mogu donekle utjecati na razini regije odnosno čitave Hrvatske drži 19% odnosno 15.4% građana, pri čemu mali udio građana (2.8% i 3.2%) drži da njihov utjecaj kao člana udruge na razini regije odnosno čitave Hrvatske može biti izrazit.

Da kao član udruge uopće ne može utjecati na odluke na razini lokalne zajednici drži 16.3% građana (u odnosu na 48% kao pojedinac), na razini regije 23.7% građana (u odnosu na 61.3% kao pojedinac), a na razini čitave Hrvatske 30.2% građana (u odnosu na 63.8% kao pojedinac).

Navedeni rezultati podjednaki su onima utvrđenima istim pitanjima telefonskom anketom 2006. godine i ne ukazuju na promjenu u stavovima javnosti u pogledu procijenjenog mogućeg utjecaja osobe kao pojedinca i kao člana udruge.

3.8. SAŽETAK

Positivan opći stav o radu nevladinih organizacija izražava nešto manje od tri četvrtine građana, jedna četvrtina građana neutralan, dok je zanemariv udio građana s negativnim općim stavom. Navedeni rezultati podjednaki su onima utvrđeni telefonskom anketom 2006. godine te ne upućuju na promjenu u općem stavu javnosti prema udrugama.

Analiza s obzirom na sociodemografska obilježja sukladno nalazima telefonske ankete iz 2006. godine ukazuje da se udio građana s pozitivnim općim stavom povećava s porastom stupnja naobrazbe i prosječnim mjesečnim prihodom te da je pozitivniji opći stav prema udrugama karakterističniji za osobe mlađe, a potom srednje dobi, zaposlene osobe, i osobe koje nisu u braku. Osim toga ove godine je potvrđeno da je pozitivan opći stav prema udrugama karakterističniji za osobe koje su više lijeve političke orijentacije.

Kao i u telefonskoj anketi 2006. godine građani Hrvatske **većinom izražavaju i pozitivna mišljenja o udrugama na mjerama posebnih stavova**, iako u manjoj mjeri nego na mjeri općeg stava. Tako se nešto više od tri petine građana slaže s tvrdnjom *da udruge imaju važnu ulogu u isticanju i rješavanju problema u društvu* te da *bi vlasti trebale ohrabrivati aktivnosti udruga i smanjiti poreze za njih*. Oko tri petine građana se slaže s tvrdnjom *da bi vlasti trebale više izravno financirati udruge, da udruge u velikoj mjeri poboljšavaju uvjete i kvalitetu života u zajednici*, dok se nešto malo manje od tri petine građana slaže i s tvrdnjom *da su udruge u svom radu mnogo djelotvornije nego prije 5 godina*. Ujedno u određenom djelu javnosti **prisutna su i određena negativna mišljenja o radu udruga**. Tako se s tvrdnjama koje ukazuju na sumnjičavost prema udrugama slaže između dvije i dvije i pol petine javnosti, a oko dvije petine se slaže i s tvrdnjom iz te skupine koja ukazuje na nepostojanje sumnjičavosti prema udrugama, pri čemu oko jedna petina javnosti i na toj mjeri izražava sumnjičavost prema radu udruga.

U odnosu na rezultate utvrđene telefonskom anketom 2006. godine ovogodišnji rezultati ukazuju da do 5% građana više na pojedinim tvrdnjama izražava pozitivan, a ujedno i na jednoj tvrdnji negativan stav. S obzirom na očekivanu teorijsku grešku za oba ispitivanja u iznosu od +/-3.2% smatramo da navedene manje brojčane razlike u udjelu građana koji izražavaju slaganje/neslagane s pojedinim tvrdnjama ne ukazuju na promjenu u zastupljenosti pozitivnih posebnih stavova prema udrugama.

Na mjerama posebnih stavova dosljedne razlike s obzirom na sociodemografska obilježja utvrđena su u pogledu **stupnja naobrazbe**, pri čemu se u pravilu udio građana s pozitivnim stavom povećava s porastom stupnja naobrazbe, **prosječnog mjesečnog prihoda**, pri čemu se u pravilu udio građana s pozitivnim stavom povećava s porastom visine prosječnog mjesečnog prihoda, **političke orijentacije** pri čemu je pozitivniji stav karakterističniji za osobe koje se pozicioniraju više lijevo, **bračnog statusa** pri čemu je u pravilu udio onih s pozitivnim stavom relativno najzastupljeniji u skupini osoba koje su neoženjene ili neudate, **dobi** pri čemu je u pravilu pozitivniji stav karakterističniji za mlađu

odnosno mlađu i srednju dob. Na manjem broju posebnih stavova utvrđene su i značajne razlike u pogledu **spola i radnog statusa**, pri čemu su pozitivniji stavovi karakterističniji za žene i zaposlene osobe. Na po jednoj mjeri posebnih stavova utvrđene su i značajne razlike u pogledu **stupanj urbaniziranosti mjesta i važnosti vjere**, pri čemu je pozitivniji stav karakterističniji za osobe kojima vjera nije važna, te osobama iz mjesta srednjeg stupnja urbaniziranosti (u većem udjelu izražavaju neslaganje s negativno sročenom tvrdnjom).

Usporedba ovogodišnjih nalaza s onima iz 2006. godine na razini posebnih pojedinačnih stavova potvrđuje nalaze u pogledu smjera razlika s obzirom na analizirana obilježja, pri čemu su pojedina obilježja kao značajan izvor razlika potvrđeni na manjem broju mjera posebnih stavova nego prošle godine.

I prema nalazima ovogodišnje telefonske ankete relativno najveći udio javnosti smatra da **udruge izrazito ili umjereno doprinose podizanju svijesti ljudi o njihovim pravima** (tako procjenjuje nešto više od polovice javnosti), a potom *razvoju civilnog društva i razvoju demokracije u Hrvatskoj* (tako procjenjuje oko polovica građana), dok **malo doprinose rješavanju konkretnih životnih problema i poboljšanju kvalitete života** (tako procjenjuje oko trećina građana).

Relativno najveći udio javnosti (između 32.6% i 38%) građana drži da udruge **imaju mali utjecaj** na odluke na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini kao i na oblikovanje politike koje utječu na svakodnevni život. U pogledu ocjene poželjnog utjecaja udruga na lokalnoj razini i na oblikovanje politike u područjima koja utječu na svakodnevni život dominantan odgovor javnosti je **veliki**, pri čemu ga izražava oko dvije petine javnosti. I za druge dvije razine utjecaja regionalnu i nacionalnu relativno najveći udio javnosti odgovara veliki (nešto manje od dvije petine). Ujedno na svim razinama još oko trećina ili nešto manje građana smatra da bi utjecaj trebao biti srednji. Udio građana koji smatraju da bi udruge trebale imati mali ili nikakav utjecaj se za sve četiri razine utjecaja kreće se u rasponu od 7.6% do 9.8% građana.

Ovogodišnji rezultati u pogledu ocjene sadašnjeg utjecaja udruga na različitim razinama se u veličini udjela građana koji utjecaj ocjenjuju malim, odnosno srednjim malo razlikuju, ali s obzirom na očekivane greške od +/-3.2% za oba ispitivanja smatramo da ne ukazuju na promjenu u ocjeni sadašnjeg utjecaja udruga u odnosu na nakaze 2006. godine.

Isto tako u pogledu ocjene poželjnog utjecaja udruga za nekoliko je postotaka veći udio građana koji odgovaraju da bi poželjan utjecaj trebao biti veliki, odnosno u brojčanom smislu manje ih je koji smatraju da bi utjecaj trebao biti mali, međutim i u ovom slučaju brojčane razlike unutar su granica očekivanih pogrešaka za oba istraživanja te ne upućuju na promjenu u ocjeni poželjnog stupnja udruga u odnosu na 2006. godinu.

Građani Hrvatske prilično su suglasni u ocjeni da kao **pojedinci uopće ne mogu utjecati na odluke** koje se tiču lokalne zajednice, regije i čitave Hrvatske (u rasponu od

(48.1% do 63.4%), a znatno je manji udio onih koji drže da kao članovi udruge uopće ne mogu utjecati na navedene odluke (u rasponu od 19.3% do 31.3%).

S druge strane, udio građana koji smatra da **kao članovi udruge mogu donekle utjecati** na odluke na različitim razinama kreće se u rasponu od 15.4% (na razini čitave RH) do 28.1% (na lokalnoj razini), pri čemu ih još između 1.3% i 2.6% smatra da njihov utjecaj na tim razinama može biti izrazit.

Navedeni rezultati u pogledu procjene utjecaja osobe kao pojedinca i kao člana udruge podjednaki su onima utvrđenima istim pitanjima telefonskom anketom 2006. godine i ne ukazuju na promjenu u stavovima javnosti u pogledu procijenjenog mogućeg utjecaja osobe kao pojedinca i kao člana udruge.

IV OPĆI ZAKLJUČCI

1. Velika većina građana Republike Hrvatske je upoznata s izrazom udruga (ili nevladina organizacija), pri čemu manje od polovice javnosti zna značenje toga izraza, a malo više od trećine je samo čulo za izraz ali ne zna značenje.

Nešto manje od četvrtine građana zna najmanje jednu osobu koja je aktivan član neke udruge, a još nešto manje građana navodi da je osjetilo barem jednu od šest ispitanih mogućih posljedica rada udruge. Manje od desetine građana se smatra članom neke udruge, a oko dvadesetina ih navodi da su aktivni članovi udruge volonteri.

2. Sedam desetina hrvatskih građana izražava opći pozitivan stav prema radu udruge, a oko šest desetina hrvatskih građana izražava i pozitivne posebne stavove o radu nevladinih udruge. Građani su općenito zadovoljniji sadašnjim doprinosom udruge povećanju svijesti pojedinaca o ljudskim pravima, razvoju civilnog društva i demokracije, nego doprinosom u rješavanju konkretnih životnih problema i u poboljšanju kvalitete života. Kod oko dvije petine građana prisutna je i određena sumnjičavost prema udrugama, što ne isključuje mišljenje da bi se udrugama trebao poboljšati materijalni i socijalni status te da bi trebale imati veći utjecaj na odlučivanje od lokalne do nacionalne razine. Ujedno građani Hrvatske prilično su suglasni u ocjeni da kao pojedinci uopće ne mogu utjecati na odluke u lokalnoj zajednici, regiji ili Hrvatskoj, dok oko trećina građana drži da kao članovi udruge mogu donekle ili izrazito utjecati na odluke na razini lokalne zajednice, oko petina ili malo manje to misli za razinu regije i razinu čitave Hrvatske.

3. S obzirom na sociodemografska obilježja u pogledu stavova prema udrugama utvrđeno je da su pozitivniji stavovi u pravilu karakterističniji za mlađe (i srednje dobi), obrazovanije, građane s većim ekonomskim statusom, građane koji su više lijeve (ili lijeve i središnje) političke orijentacije, te na nekim mjerama i za neoženjene odnosno neudate, zaposlene, žene te građane kojima vjera nije važna.

4. Vodeći računa o očekivanoj teorijskoj grešci u zaključivanju u iznosu do 3.2% koja vrijedi za oba istraživanja može se reći da su nalazi ovogodišnje telefonske ankete suglasni nalazima telefonske ankete iz 2006. godine u pogledu općenitog poznavanja izraza udruga i značenja toga izraza, poznavanja aktivnih članova udruge, izravnog iskustva kao korisnik usluga udruge, zastupljenosti članstva u udrugama, općeg stava, mjera posebnih stavova (pozitivna i negativna mišljenja o udrugama), procjene sadašnjeg stupnja utjecaja udruge i procijenjenog mogućeg utjecaja osobe kao pojedinca i člana udruge.

U pogledu sociodemografskih obilježja, religioznosti i političke orijentacije kao izvora razlika u upoznatosti i stavovima javnosti prema udrugama može se reći da ovogodišnji nalazi potvrđuju nalaze telefonske anketom 2006. godine. Naime kod nekih pojedinačnih pitanja pojavljuju se razlike između dvije godine ispitivanja u tom smislu da nisu uvijek sva ista sociodemografska obilježja u obje godine potvrđena kao značajne razlikovne varijable. Drugim riječima, razlika s obzirom na sociodemografska obilježja između dva ispitivanja u pravilu je samo u značajnosti ili neznačajnosti pojedinog obilježja kao razlikovne varijable, ali ne i u smjeru utvrđene razlike. Tako se općenito može reći da rezultati ovogodišnje ankete suglasno prošlogodišnjim nalazima ukazuju da se udio građana s pozitivnim stavom povećava s porastom stupnja naobrazbe i visine prosječnog mjesečnog prihoda te da su općenito pozitivniji stavovi prema udrugama karakterističniji za osobe lijeve političke orijentacije, osobe koje nisu u braku, općenito mlađe osobe ili mlađe i osobe srednje dobi., zaposlene osobe te donekle žene i one kojim vjera nije važna.

PRILOG**Struktura uzorka s obzirom na sociodemografska obilježja, religioznost i političku orijentaciju****Struktura uzorka s obzirom na spol**

	N	%
Muškarci	492	49.2
Žene	508	50.8
Ukupno	1000	100

Struktura uzorka s obzirom na dob

	N	%
18-29	192	19.2
30-39	151	15.1
40-49	222	22.2
50-59	194	19.4
60 i više	242	24.2
Bez odgovora	0	0
Ukupno	1000	100

Struktura uzorka s obzirom na stupanj naobrazbe

	N	%
bez škole, nepotpuna ili potpuna osnovna škola	400	40
trogodišnja ili četverogodišnja srednja škola	450	45
viša ili visoka škola (fakultet)	147	14.4
magisterij ili doktorat	3	0.3
ukupno	1000	100

Struktura uzorka s obzirom na bračni status

	N	%
oženjen / udata	663	66.3
neoženjen / neudata	171	17.1
izvanbračna zajednica	15	1.5
udovac / udovica	143	14.3
bez odgovora	8	0.8
ukupno	1000	100

Struktura uzorka s obzirom na mjesečni prihod po članu domaćinstva

	N	%
manje od 500 kuna po članu	23	2.3
više od 500 a manje od 1 000 kuna po članu	193	19.3
više od 1000 kuna a manje od 2 000 kuna po članu	335	33.5
više od 2 000 kuna a manje od 3 000 kuna po članu	229	22.9
više od 3 000 a manje od 4 000 kuna po članu	144	14.4
više od 4 000 kuna po članu	59	5.9
bez odgovora	17	1.7
Ukupno	1000	100

Struktura uzorka s obzirom na radni status

	N	%
U stalnom radnom odnosu	346	34.6
U radnom odnosu na određeno vrijeme	23	2.3
Nezaposlen – na burzi	123	12.3
Umirovljenik	350	35.0
Kućanica	70	7.0
Student	56	5.6
ostalo	30	3.0
ukupno	1000	100

Struktura uzorka s obzirom na stupanj urbaniziranosti mjesta

	N	%
veliki	338	33.8
srednji	308	30.8
mali	355	35.5
ukupno	1000	100

Struktura uzorka s obzirom na važnost vjere

	N	%
1. jako važna	326	32.6
2. važna	392	39.2
3. ni važna ni nevažna	172	17.2
4. nevažna	67	6.7
5. potpuno nevažna	23	2.3
6. nisam o tome razmišljao/la	15	1.5
bez odgovora	4	0.4
ukupno	1000	100

Struktura uzorka s obzirom na samoprocjenu političke orijentacije

	1 lijevo	2	3	4	5 centar	6	7	8	9	10 Desno	b.o.	ukupno
N	62	33	90	81	315	74	67	41	14	36	187	1000
%	6.2	3.3	9.0	8.1	31.5	7.4	6.7	4.1	1.4	3.6	18.7	100